

Na temelju čl. 32. st. 2. Statuta Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici (KLASA: 602-01/08-01/170; Urbroj: 2189-74-09-05 od 27. siječnja 2009. godine) i čl. 33. Pravilnika o zaštiti na radu Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici, dekanica (KLASA: 115-01/09-01/01; Urbroj: 2189-74-09-01 od 01. travnja 2009.) v. pred. mr. sc. Vesna Bedeković donosi

PRAVILNIK O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA O ZAŠTITI NA RADU

Članak 1.

Čl. 12. Pravilnika o zaštiti na radu mijenja se i glasi:

„Pušenje je zabranjeno u prostorima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, koji se po odredbama Zakona o ograničavanju uporabe duhanskih proizvoda (NN 125/08.) ne smatraju zatvorenim javnim prostorom, a funkcionalni su dio prostora u kojima se obavlja djelatnost odgoja i/ili obrazovanja.

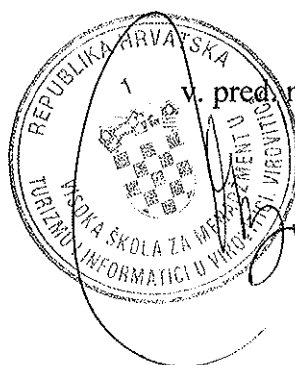
Prostori za pušenje nisu dopušteni u prostorima u kojima se obavlja djelatnost odgoja i obrazovanja, odnosno u prostorima Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici.

Visoka škola za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici obvezuje se, kao ustanova koja obavlja djelatnost odgoja i obrazovanja, na promicanje spoznaje o štetnosti uporabe duhanskih proizvoda za zdravlje među svim uzrastima građana u svim aktivnostima provedbe redovitog obrazovanja.“

Članak 2.

Ovaj Pravilnik biti će objavljen na oglasnoj ploči Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici, a stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 115-01/09-01/01
Urbroj: 2189-74-09-02
Virovitica, 19. svibnja 2009.

DEKANICA

v. pred. mr. sc. Vesna Bedeković

Na temelju čl. 111. st. 3. Statuta Visoke škole za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici (KLASA: 602-01/08-01/170; Urbroj: 2189-74-09-05 od 27. siječnja 2009. godine), dekanica v. pred. mr. sc. Vesna Bedeković donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Svrha ovoga Pravilnika je sprječavanje ozljeda na radu, profesionalnih bolesti, drugih bolesti u svezi s radom te zaštita radnog okoliša.

Osobita zaštita propisuje se radi očuvanja nesmetanoga duševnog i tjelesnog razvitka mladeži, zaštite žena od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva, zaštite invalida i profesionalno oboljelih osoba od daljnjeg oštećenja zdravlja i umanjenja njihove radne sposobnosti te radi očuvanja radne sposobnosti starijih radnika u granicama primjerenim njihovoj životnoj dobi.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom uređuje se zaštita na radu svih osoba na radu u Visokoj školi za menadžment u turizmu i informatici u Virovitici (u daljnjem tekstu: Visoka škola), uređivanje i provedba zaštite na radu, osposobljavanje za rad na siguran način, obavještanje iz zaštite na radu, zaštita od požara, evakuacija i spašavanje, zaštita nepušača, pružanje prve pomoći i medicinska pomoć, zabrana uzimanja alkohola i drugih sredstava ovisnosti, obveze i prava radnika glede zaštite na radu, i druga pitanja od značaja za zaštitu na radu.

II. UREĐIVANJE I PROVEDBA ZAŠTITE NA RADU

Članak 3.

Poslodavac je dužan izraditi procjenu opasnosti, na temelju koje primjenjuje pravila kojima se otklanjaju ili na najmanju moguću mjeru smanjuju opasnosti i štetnosti te u tu svrhu osigurati sva potrebna materijalna sredstva.

Poslodavac je dužan pisanim uputama osigurati provedbu procesa rada u skladu s propisima zaštite na radu.

Upute poslodavca moraju biti istaknute na mjestu rada radi njihovog korištenja.

Članak 4.

Poslodavac koji zapošljava do 50 radnika može sam obavljati poslove zaštite na radu, može ih povjeriti svom ovlašteniku, na temelju ugovora o radu ili ugovoriti obavljanje tih poslova s ovlaštenom fizičkom osobom, ustanovom ili trgovačkim društvom za poslove zaštite na radu.

Ako poslodavac ili njegov ovlaštenik obavljaju poslove iz prethodnog stavka moraju biti osposobljeni za obavljanje tih poslova.

III. OSPOSOBLJAVANJE ZA RAD NA SIGURAN NAČIN

Članak 5.

Poslodavac i njegov ovlaštenik moraju biti osposobljeni iz područja zaštite na radu, ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od ozljeda na radu, profesionalnih bolesti i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost radnika.

Poslodavac ne smije dozvoliti samostalno obavljanje poslova radnicima koji prethodno nisu osposobljeni da ih obavljaju bez ugrožavanja vlastitog života i zdravlja te života i zdravlja drugih radnika, osim ako iz procjene opasnosti proizlazi da ne postoje opasnosti za njihovu sigurnost i zdravlje.

Radnicima dok još nisu osposobljeni za rad na siguran način poslodavac mora osigurati rad pod nadzorom radnika osposobljenih za rad na siguran način.

IV. OBAVJEŠTAVANJE IZ ZAŠTITE NA RADU

Članak 6.

Poslodavac je dužan zaposlenicima davati odgovarajuće obavijesti i pisane upute koje se odnose na opasnosti i štetnosti po sigurnost i zdravlje u svezi djelatnosti koju obavlja.

Obavijesti iz prethodnog stavka poslodavac može dati i usmeno u iznimnim situacijama kada prijeti iznenadna neposredna opasnost po život i zdravlje.

Poslodavac je dužan na mjestima rada, na sredstvima rada i pripadajućim instalacijama trajno postaviti znakove sigurnosti i znakove općih obavijesti u skladu s odgovarajućim propisima.

Ako znakovi sigurnosti nisu dovoljni za djelotvorno obavještavanje, poslodavac je dužan trajno postaviti pisane upute o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih radnih tvari i opreme.

Članak 7.

Poslodavac je dužan najmanje svaka tri mjeseca izvijestiti povjerenike radnika za zaštitu na radu i radničko vijeće o opasnostima i štetnostima po sigurnost i zdravlje te mjerama koje je poduzeo i koje će poduzeti radi unapređivanja sigurnosti i zaštite zdravlja.

Obvezu iz prethodnog stavka poslodavac ima posebno nakon smrtne, skupne i teške ozljede na radu, utvrđenog slučaja profesionalne bolesti, kao i nalaza nadležnog tijela kojim je utvrđen nedostatak u primjeni pravila zaštite na radu.

V. ZAŠTITA OD POŽARA

Članak 8.

Poslodavac je dužan u svakom objektu uzimajući u obzir tehnološki proces, tvari koje se u radu koriste, način rada, uskladištene tvari kao i veličinu objekta, poduzeti mjere da do požara ne dođe, a ako ipak do njega dođe, da se opasnost po sigurnost i zdravlje radnika smanji na najmanju moguću mjeru.

VI. EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Članak 9.

Ovisno o prirodi procesa rada poslodavac je dužan organizirati i osigurati evakuaciju i spašavanje za slučaj iznenadnog događaja koji može ugroziti njihovu sigurnost i zdravlje (elementarne nepogode, požari, eksplozije, ispuštanje opasnih tvari u količinama iznad dopuštenih i sl.) i osposobiti osobe koje će provoditi evakuaciju i spašavanje.

Osobama koje su određene da provode evakuaciju i spašavanje poslodavac mora staviti na raspolaganje potrebnu opremu.

Članak 10.

Poslodavac je dužan utvrditi plan evakuacije i spašavanja za slučaj izvanrednog događaja i s njim upoznati sve radnike.

Na osnovi tog plana moraju se provesti praktične vježbe najmanje jedanput u dvije godine.

VII. PRUŽANJE PRVE POMOĆI I MEDICINSKA POMOĆ

Članak 11.

Poslodavac je dužan organizirati i osigurati pružanje prve pomoći radnicima za slučaj ozljede na radu ili iznenadne bolesti do njihovog upućivanja na liječenje u zdravstvenoj ustanovi.

U radnim prostorijama u kojima istovremeno radi do 20 radnika najmanje jedan od njih mora biti osposobljen i određen za pružanje prve pomoći te još po jedan na svakih daljnjih 50 radnika.

Osobama određenim za pružanje prve pomoći mora se staviti na raspolaganje potrebna oprema.

VIII. ZAŠTITA NEPUŠAČA

Članak 12.

Poslodavac je dužan prikladnim mjerama provoditi zaštitu nepušača od djelovanja duhanskog dima.

Zabranjeno je pušenje na radnim sastancima.

Zabranjeno je pušenje u radnim prostorijama i prostorima osim onih u kojima poslodavac iznimno utvrdi da je pušenje dozvoljeno, o čemu u takvoj prostoriji mora biti istaknut znak mjesta za pušenje.

IX. ZABRANA UZIMANJA ALKOHOLA I DRUGIH SREDSTAVA OVISNOSTI

Članak 13.

Zabranjeno je uzimanje alkoholnih pića i drugih sredstava ovisnosti prije i tijekom rada i njihovo unošenje u radne prostorije i prostore.

Smatrat će se da je pod utjecajem alkohola osoba na radu, kojoj je prisutnost alkohola u organizmu utvrđena odgovarajućim sredstvima i aparatima za mjerenje alkoholiziranosti, što odgovara količinama alkohola većim od 0,5 g/kg.

Pod sredstvima ovisnosti u smislu odredaba ovoga pravilnika podrazumijevaju se sredstva koja utječu na tjelesno ili duševno stanje radnika, zbog kojih je ugrožena njihova sigurnost i sigurnost osoba s kojima dolaze u dodir tijekom rada (droge, lijekovi i sl.).

Članak 14.

Poslodavac je dužan privremeno udaljiti s mjesta rada radnika koji je na radu pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti.

Utvrđivanje da li je radnik pod utjecajem alkohola ili drugih sredstava ovisnosti obavlja se alkometrom ili drugim pogodnim sredstvom ili aparatom.

Ako radnik odbije pristupiti provjeri smatra se, da je pod utjecajem alkohola.

Ako radnik odbija napustiti mjesto rada udaljenje će po pozivu poslodavca omogućiti nadležna redarstvena ili zaštitarska služba odnosno druga ovlaštena osoba.

X. OBVEZE I PRAVA RADNIKA

Članak 15.

Radnik je dužan osposobiti se za rad na siguran način kada ga na osposobljavanje uputi poslodavac.

Prije rasporeda na poslove s posebnim uvjetima rada i tijekom obavljanja takvih poslova radnik je dužan pristupiti pregledu na koji ga uputi poslodavac.

Prije rasporeda na poslove iz prethodnog stavka kao i tijekom obavljanja takvih poslova radnik je dužan obavijestiti liječnika o bolesti ili drugoj okolnosti koja ga onemogućuje ili ometa u izvršenju obveza iz ugovora o radu ili koja ugrožava život i zdravlje drugih radnika.

Članak 16.

Radnik je dužan obavljati poslove dužnom pozornošću sukladno pravilima zaštite na radu propisanim zakonom, propisima donesenim na temelju zakona, drugim propisima, uputama poslodavca, odnosno njegovih ovlaštenika i uputama proizvođača strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i radnih tvari.

Radnik je dužan pri radu koristiti propisana osobna zaštitna sredstva.

Radnik je dužan surađivati s poslodavcem ili njegovim ovlaštenikom te s povjerenikom zaduženim za zaštitu na radu u rješavanju svih pitanja zaštite na radu.

Radnik je dužan odmah izvjestiti poslodavca ili njegovog ovlaštenika te svojeg povjerenika o svakoj činjenici za koju opravdano smatra da predstavlja neposrednu opasnost po sigurnost i zdravlje kao i o bilo kojem nedostatku u sustavu zaštite na radu.

Članak 17.

Radnik mora biti obaviješten o svim promjenama u radnom procesu koje utječu na njegovu sigurnost i zdravlje.

Radnik ima pravo odbiti rad ako mu neposredno prijete opasnost za život i zdravlje zbog toga što nisu primijenjena propisana pravila zaštite na radu, o čemu je dužan obavijestiti poslodavca ili njegovog ovlaštenika te svojeg povjerenika za zaštitu na radu.

U slučaju iz prethodnog stavka poslodavac ili njegov ovlaštenik, odnosno radnik ili njegov povjerenik dužni su neodložno izvjestiti inspektora rada, koji je dužan u roku od 48 sati utvrditi činjenično stanje i osnovanost navoda radnika.

XI. SIGURNOST I ZAŠTITI ZDRAVLJA RADNIKA PRI RADU S RAČUNALOM

Članak 18.

Radnik koji pri obavljanju poslova koristi računalo sa zaslonom ukupno 4 ili više sati tijekom radnog dana ima pravo na zaštitu glede sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu s računalom.

Radno mjesto s računalom ne smije biti izvor opasnosti od ozljede i oštećenja zdravlja radnika.

Članak 19.

Poslodavac mora osigurati da radnici budu upoznati sa svim okolnostima i zahtjevima glede sigurnosti i zaštite zdravlja pri radu s računalom.

Poslodavac mora osigurati osposobljavanje radnika za rad na siguran način i to prilikom prvog raspoređivanja na radno mjesto, te prije provedbe svake promjene koja bi mogla utjecati na sigurnost i zdravlje na tom radnom mjestu.

Poslodavac mora radnicima ili njihovim predstavnicima osigurati sve potrebne informacije o sigurnosti i zdravlju pri radu na radnom mjestu, uključujući i važnost promjene aktivnosti odnosno odmora, te njegovo odvijanje, s posebnim naglaskom na specifične opasnosti tog radnog mjesta.

Članak 20.

Kako bi se smanjilo opterećenje pri radu sa zaslonom poslodavac mora planirati aktivnosti radnika na takav način da se rad sa zaslonom tijekom rada periodički izmjenjuje s drugim aktivnostima.

Ukoliko ne postoji mogućnost promjene aktivnosti radnika, odnosno radnik nema spontanih prekida tijekom rada, poslodavac mu ovisno o težini radnih zadataka i posljedičnog vidnog i statodinamičnog napora tijekom svakog sata rada mora osigurati odmore u trajanju od najmanje 5 minuta i organizirati vježbe rasterećenja.

Članak 21.

U okviru preventivnih pregleda poslodavac mora osigurati pregled vida radnika kod specijalista medicine rada prije početka zapošljavanja na radnom mjestu s računalom; najmanje svake dvije godine za radnike koji koriste korekcijska pomagala i na zahtjev radnika, zbog tegoba koje bi mogle biti posljedica rada s računalom, odnosno sa zaslonom.

Radnici imaju pravo na pregled vida kod specijalista oftalmologa ukoliko se pri pregledu iz prethodnog stavka ovoga članka utvrdi da je specijalistički pregled potreban.

Potrebna financijska sredstva za provedbu mjera iz ovoga članka ne smiju ići na teret radnika.

XI. I. ZAHTJEVI KOJE MORA ISPUNJAVATI RADNO MJESTO

Članak 22.

Udaljenost zaslona od očiju radnika ne smije biti manja od 500 mm, ali opet ne tolika da bi radniku stvarala teškoće pri čitanju podataka sa zaslona. Slika na zaslonu ne smije treperiti i frekvencija osvježavanja slike zaslona mora biti najmanje 75 Hz za CRT zaslone i 60 Hz za LCD zaslone.

Znakovi na zaslonu moraju biti dovoljno veliki, oštri i tako oblikovani da ih se može razlikovati. Znakovi, razmaci između znakova i redova moraju biti dovoljno veliki, da ih je moguće razlikovati bez napora, ali ne preveliki kako bi tekst bio pregledan.

Osvijetljenost i kontrast na zaslonu moraju biti podesivi, tako da ih radnik bez teškoća može prilagođavati stanju u radnoj okolini.

Zaslon mora biti pomičan, tako da radnik njegov smjer i nagib može prilagoditi ergonomskim zahtjevima rada.

Mora biti osigurana mogućnost prilagođavanja visine zaslona visini očiju radnika, tako da oči radnika budu u visini gornjeg ruba zaslona, pravac gledanja u istoj ravnini ili ukošen prema dolje do 20°.

Na zaslonu ne smije biti odsjaja, jer on smanjuje čitljivost znakova i uzrokuje zamor očiju.

Zaslon mora biti čist, kako bi slika na zaslonu bila jasna, a tekst čitljiv.

Članak 23.

Srednja visina tipkovnice ne smije prelaziti 30 mm, kosina joj ne smije biti veća od 15°, a ako je njezin donji rub viši od 1,5 cm potreban je produžetak koji služi kao podloška za šaku. Tipkovnica mora biti slobodno pokretna po cijeloj radnoj površini, tako da omogućuje radniku prirodno držanje tijela i ruku. Mogućnost pomicanja i prilagođavanja tipkovnice ne smije biti ograničena sredstvima za priključivanje ili dužinom kabela.

Na radnom stolu ili radnoj površini ispred tipaka mora biti najmanje 100 mm slobodne površine za smještaj ruku radnika.

Tipkovnica ne smije imati sjajnu površinu.

Razmještaj tipki na tipkovnici i karakteristike tipki moraju odgovarati ergonomskim zahtjevima.

Tipke i simboli na tipkama moraju biti jasno označeni i moraju biti lako raspoznavljivi i čitljivi.

Članak 24.

Radni stol ili radna površina ne smiju blještati i moraju biti izrađeni od materijala koji na dodir nije hladan.

Površina stola ili radna površina moraju biti dovoljno prostrani da bude moguć primjeren razmještaj zaslona, tipkovnice, pisanih podloga i ostale opreme, te da ima dovoljno prostora za rukovanje mišem.

Ispod stola mora biti dovoljno slobodnog prostora za udobno sjedenje.

Radni stol ili radna površina moraju biti stabilni i, ako je to moguće, podesivi po visini.

Držalo za predloške mora biti stabilno, podesivo i mora biti izvedeno i postavljeno tako, da ne opterećuje dodatno oči, vrat i/ili glavu.

Članak 25.

Radni stolac mora biti stabilan te mora radniku omogućiti udoban položaj i neometano pomicanje.

Visina sjedala radnog stolca mora biti podesiva.

Naslon mora biti oslonac za cijela leđa, podesiv po nagibu i visini.

Oslonac za noge mora biti osiguran svakom radniku koji to želi. Oslonac za noge mora biti dovoljno visok i stabilan, mora omogućiti udoban položaj stopala i nagib nogu i ne smije imati sklisku površinu.

Članak 26.

Radno mjesto mora biti oblikovano tako da radnik ne radi u prisilnom nefiziološkom položaju.

Na radnom mjestu mora biti dovoljno slobodnog prostora da radnik može lako mijenjati svoj položaj i obavljati potrebne pokrete pri radu.

Članak 27.

Prirodna ili umjetna rasvjeta mora osiguravati zadovoljavajuću osvijetljenost već prema vrsti rada od najmanje 300 luxa.

Ometajuće bliještanje i odsjaje na zaslonu potrebno je spriječiti odgovarajućim postavljanjem elemenata radnog mjesta u odnosu na razmještaj i tehničke karakteristike izvora svjetla.

Redovi stropnih svjetiljaka moraju biti paralelni sa smjerom gledanja radnika na radnom mjestu. Zaslon mora biti namješten i nagnut tako da ne dolazi do zrcaljenja svjetiljke na zaslonu. Svjetiljke u radnoj prostoriji moraju imati takve svjetlosne tehničke karakteristike da ne uzrokuju zrcaljenja na zaslonu.

Članak 28.

Radno mjesto mora biti tako oblikovano i postavljeno da izvori svjetlosti, prozori, drugi otvori ili svijetle površine ne uzrokuju neposredno bliještanje ili ometajuće zrcaljenje na zaslonu.

Prozori moraju imati odgovarajuće zastore (kapke) za sprječavanje ulaza sunčeve svjetlosti na radno mjesto (ili u prostor tako, da ne ometaju rad).

Zaslon ne smije biti okrenut prema izvoru ili od izvora svjetla, a u protivnom su potrebne posebne mjere protiv bliještanja i zrcaljenja.

Članak 29.

Buka opreme i drugih izvora u prostoriji ne smije ometati rad i ne smije biti veća od 60 dBA.

Mikroklimatski uvjeti moraju odgovarati zahtjevima za toplinsku udobnost pri radu bez fizičkog naprezanja (temperatura 20 – 24 °C).

Ukoliko se koristi klima uređaj, vlažnost treba biti između 40 i 60%, brzina strujanja zraka najviše 0,2 m/s, a u toplom razdoblju temperatura prostorije može biti najviše 7 °C niža od vanjske temperature.

Sva elektromagnetska zračenja, osim vidljivog zračenja, sa stanovišta zaštite zdravlja radnika moraju biti u skladu s pozitivnim propisima.

XI. II. POSEBNE OBVEZE POSLODAVCA

Članak 30.

Pri oblikovanju, izboru, naručivanju i mijenjanju programske opreme i oblikovanju radnih zadataka pri radu s računalom, poslodavac mora uzeti u obzir sljedeća načela:

- a) Programska oprema mora biti takva da se radni zadatak može izvršiti.
- b) Programska oprema mora biti jednostavna za uporabu i prilagođena razini znanja i iskustvu radnika.
- c) Sustav mora radniku davati povratne informacije o izvođenju njegovih radnih zadataka.
- d) Oblik i brzina davanja informacija sustava moraju biti prilagođeni radniku.
- e) Programska oprema mora ispunjavati ergonomske zahtjeve, posebice pri obradi podataka.
- f) Programska oprema mora osiguravati, ako je moguće, na zaslonu tamne znakove na svijetloj pozadini. Ukoliko se koristi zaslon u boji, moraju boje, a posebice pozadina, biti što manje izrazite, koliko god je to moguće s obzirom na zahtjeve rada.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 31.

Svi izrazi korišteni u ovom Pravilniku u određenom rodu, odgovarajuće se primjenjuju i odnose na osobe oba spola, bez diskriminacije.

Članak 32.

Na sva pitanja koja nisu uređena ovim Pravilnikom odgovarajuće se primjenjuju odredbe zakona koji uređuje materiju zaštite na radu, pravilnika, drugih propisa i akata koji uređuju zaštitu na radu.

Članak 33.

Izmjene i dopune ovoga Pravilnika donose se i objavljuju u postupku i na način istovjetan postupku i načinu njegova donošenja.

KLASA: 115-01/09-01/01
Urbroj: 2189-74-09-01
Virovitica, 01. travnja 2009.

DEKAN

v. pred. mr. sc. Vesna Bedeković

